

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 644/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Kelan vammaisten tulkkauspalvelun ongelmista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Merja Mäkisalo-Ropposen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 644/2022 vp:

Miten hallitus aikoo ratkaista Kelan tulkkauspalvelussa ilmenneet ongelmat ja

aikooko hallitus tehdä pitkään viivästynyttä tulkkauspalvelun kokonaisarviointia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman yhtenä tavoitteena on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden parantaminen. Tavoitteeseen vastataan muun muassa kehittämällä palvelujärjestelmää ja palvelurakenteita. Osana tätä kehittämistyötä, hallitus on selvittänyt myös Kelan hallintoa ja sen järjestämien palveluiden toimivuutta.

Kuten vastauksessa kirjalliseen kysymykseen KK 634/2022 vp todetaan, sosiaali- ja terveystoimi-
nisteriö teetti vuonna 2020 ulkopuolisen selvityksen ja arvioinnin Kelan viime vuosina toteuttamien tulkkauspalvelujen hankintojen toimivuudesta asiakkaiden, palveluntuottajien ja Kelan näkökulmista. Selvitystyön perusteella vammaisten henkilöiden tulkkauspalveluhankintoja ja palveluiden järjestämistä voidaan kehittää toimivammiksi nykyisen kilpailutusmallin pohjalta ilman lainsäädännöllisiä muutoksia. Kela on tämän mukaisesti pyrkinyt ja pyrkii yhteistyössä palveluiden käyttäjien kanssa vahvistamaan kilpailutuksen ja palveluiden saatavuuden toimivuutta pitkäjänteisesti. Kelan kilpailutuksessa laatu on määräävä tekijä. Kehittämistyö on jatkuvaa ja mukautuu palvelutarpeiden muutoksiin. Mahdolliset poikkeamat palveluiden saatavuudessa ja saavutettavuudessa arvioidaan ja niiden juurisyihin vastaaminen luo kehitystyölle perustaa. Kela on myös tehostanut hankintojen sopimusvalvontaansa. Ministeriö arvioi osaltaan tilanteen kehitystä Kelalta saamiensa selvitysten ja muiden tietojen avulla.

Kelan järjestämä tulkkauspalvelu perustuu lakiin vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta (133/2010). Tulkkauspalvelulaki on toissijainen laki, jota sovelletaan siinä tapauksessa, että asiakas ei saa tulkkausta muun lain nojalla. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021) sisältää sääntelyn tulkitsemisesta ja tulkin hankkimisesta sen ohella, mitä varsinaisista

palveluista säädetään. Uudistuksen toimeenpanon yhteydessä on mahdollista tarkastella ja uudelleen järjestää myös sitä, miten voidaan asiakkaan kannalta entistä vaikuttavammin ja laajemmin hyödyntää olemassa olevia tulkkauspalveluita ja kehittää niitä koko maassa.

Sosiaali- ja terveysministeriö seuraa lainsäädännön toimeenpanoa ja sen asettamia tarpeita toiminnalliselle kehittämiselle sekä mahdolliselle lainsäädännön kehittämiselle, ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin toimivaltaisten viranomaisten ohjaamiseksi ja yhdenvertaisten palveluiden saatavuuden turvaamiseksi toimialallaan. Tarve ja mahdollisuudet kokonaisarviolle harkitaan seurannan perusteella.

Helsingissä 18.1.2023

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru